

Evergem, 12 januari 2016

Bijlage: drie bladzijden

ADVIES: Straatnamen voor het Kluizendok.
Uw kenmerk: BZ/2015 van 22 december 2015

Mijnheer de Burgemeester,
Mevrouwen en Heren Schepenen,

Het bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem heeft in zijn bijeenkomst van 11 januari 2016 uw schriftelijk verzoek om advies inzake het toekennen van twee straatnamen op de terreinen van het Kluizendok behandeld.

De twee nieuw aan te leggen straten liggen in het industrieel te ontwikkelen gebied van het Kluizendok dat gedeeltelijk op Gents en op Evergems grondgebied ligt. De twee nieuwe straten sluiten aan bij reeds bestaande straten en lanen die allen een naam toegewezen kregen van een ontdekkingsreiziger.

Het bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad heeft gedurende de debatten eveneens rekening gehouden met de voorstellen voor straatnamen geformuleerd door het Gentse Havenbedrijf, het Vlaams Instituut voor de Zee en door de heer Piet Huijsman.

Het bestuur is van mening dat de nieuwe straatnamen moeten aansluiten bij de reeds bestaande namen en daardoor ook naar ontdekkingsreizigers moeten verwijzen.

Wat betreft de bepaling van de geschikte ontdekkingsreizigers, zijn verschillende opties mogelijk: kiezen voor tijdgenoten, voor landgenoten, voor ontdekkers van handelsroutes, voor bijzondere verdiensten, enz. Na overleg besloot het bestuur om de weg van de tijdgenoten op te gaan. Hierdoor werden de namen Magellaan, Vespucci, da Verrazzano en Barentsz uit de 15de-16de eeuw weerhouden.

Wat betreft de toekenning van de twee straatnamen, stelt de Cultuurraad in prioriteit en in functie van de verdienste en bekendheid de zeevaarders, de volgende namen voor:

Straat 1, met beginpunt aan de Vasco de Gamalaan: **Ferdinand Magellaanstraat**. (*met dubbele letter l*)

Straat 2, met beginpunt aan de straat 1: **Amerigo Vespuccistraat**.

De ongebruikte namen da Verrazzano en Barentsz kunnen eventueel door het gemeentebestuur als alternatieven gebruikt worden. Ze kunnen uiteraard door de Cultuurraad later gebruikt worden in het kader van adviezen voor bijkomende straten op dezelfde site van het Kluizendok. Dat de voorgestelde namen voor straat 1 en straat 2 toevallig samenvallen met de voorstellen geformuleerd door het havenbedrijf, is meegenomen.

In bijlage is een overzicht te vinden van de ontdekkingsreizigers, elk met een bondige beschrijving van hun verdiensten, wiens namen in de bestaande en voorgestelde straten te vinden zijn.

Hopend, Mijnheer de Burgemeester, Mevrouw en Heren Schepenen, het verder verloop van het onderhavig advies schriftelijk te mogen vernemen, verblijven we

Met de meeste hoogachting,

Namens het Bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem,

Patrick Mommens
bestuurslid

Luc Van Vynckt
voorzitter

Straatnamen Kluizendok

1. Bestaande straatnamen (ook op Gents grondgebied)

a. Christoffel Columbuslaan

Laan die ten noorden rond de industrieterreinen van het Kluizendok loopt. Columbus is de meest gekende ontdekkingsreiziger. 15-16de eeuw. Hij was een Italiaan die voor de Spaanse kroon voer.

Op zoek naar een weg naar Indië langs het westen, ontdekte hij centraal Amerika. (Cuba in 1492, Caraïben, ...)

b. Vasco da Gamalaan

Laan die ten zuiden rond de industrieterreinen van het Kluizendok loopt.

Vasco da Gama was Portugees. 15-16de eeuw. Hij ontdekte een weg naar Indië rond Afrika.

c. Marco Polostraat

Zijstraat van de Vasco da Gamalaan.

Marco Polo was Venetiaan en ontdekte de landweg naar Indië en China. 13de eeuw.

d. James Cookstraat

Zijstraat van de Vasco da Gamalaan.

James Cook was Brit en ontdekte in drie reizen de Stille Zuidzee. 18de eeuw.

2. Voorgestelde straatnamen door het havenbedrijf Port of Ghent

a. Ferdinand Magelaanstraat

Hij was een Portugees die voor de Spaanse kroon reisde. Hij ontdekte de Atlantische kust van Zuid-Amerika en voer verder langs de Straat van Magellaan naar Indië. 15-16de eeuw. Zijn vloot maakte de eerste reis rond de wereld. (Hij niet, want hij overleed onderweg)

b. Vitus Beringstraat

Hij was Deen en verkende het noorden: Siberië, Alaska. Gaf zijn naam aan de Beringzee. 18de eeuw.

c. Roald Amundsenstraat

Noor. Verkende de Noord- en Zuidpool. Hij was de eerste op de Zuidpool. 20ste eeuw.

d. Amerigo Vespuccistraat

Een Italiaan die voor de Spaanse koning reisde. Hij verkende delen van het continent Amerika, Amerika is naar hem genaamd. 15-16de eeuw.

- e. Willem Barentszstraat
Fries. Vergeefs geprobeerd om de Noordoostelijke doorvaart (poolgebied) naar Indië te vinden. Gaf zijn naam aan de Barentszzee (boven Noorwegen). 16de eeuw.

3. Voorgestelde straatnamen door het Vlaams Instituut voor de Zee

- a. Ferdinand Magellaanstraat
Het zal u bekend zijn dat de vloot van deze Portugese ontdekkingsreiziger onder Spaanse vlag in 1519-1522 de eerste geregistreerde oceaanreis rond de wereld maakte, en daarbij ook de doorsteek door Patagonië naar de Stille Oceaan ontdekte; omdat de start van deze legendarische expeditie straks net 500 jaar geleden geschiedde, kan dit een mooi ankermoment zijn voor een nieuwe straatnaam en tekenend voor de steile ambities van het Gentse havengebied; bovendien wordt verwacht dat de “First Circumnavigation of the World” straks op tal van plaatsen zal worden herdacht, iets wat kansen biedt voor een havenomgeving.
- b. Christof de Harostraat
Deze in Lissabon gevestigde Vlaamse zakenman financierde een belangrijk deel van de expeditie van Magellaan, mede dankzij zijn in Vlaanderen verblijvende broer die tot een rijke bankiersfamilie hoorde. Dit aspect is één van de weinig gekende, maar spraakmakende kenniselementen die de rol van onze regionen kan helpen belichten in het grote historische maritieme gebeuren. Zie ook: https://en.wikipedia.org/wiki/Christopher_de_Haro.
- c. Roldan de Argotestraat
En ook deze Vlaming speelde een slecht gekende, maar toonaangevende rol tijdens de expeditie van Magellaan. Ingescheept als kanonnier behoorde Roldan de Argote tot één van de ca 40 overlevenden van de expeditie (naast de 18 die rechtstreeks Sevilla bereikten na 3 jaar, waren er nog een aantal onderweg op eilanden achtergebleven, waaronder Roldan). En wat meer is, deze Bruggeling zou volgens gedegen onderzoek van Marcel Van Brussel de ontdekker zijn van de Straat van Magellaan. Het ganse verhaal kunt u hier lezen (volgens Wikipedia): *De Vlaming Roldán de Argote (Roeland van Brugge) was de eerste van de expeditie van Magellaan die de Stille Oceaan zag. Hij was schutter in de vloot van Magellaan en werd er met enkele anderen op uit gestuurd om met een sloep uit te vinden of de straat niet doodlopend was. Ze verkenden talloze baaien, en uiteindelijk beklom Roldán de Argote een berg waar hij vaststelde dat de straat uitliep in de Stille Oceaan. Nu nog staat de berg als 'Monte Campana de Roldán' bekend.*
Meer uitgebreide info kan verkregen worden via de ‘ontdekker’ van dit verhaal zelf, Marcel Van Brussel: Tel: 050/34 03 94 of 0498/05 88 73

4. Bijkomende voorstellen

a. Adrien de Gerlachestraat

Belg. Ondernam expedities naar Antarctica en nam Amundsen mee op reis als stuurman. Schreef een boek 'Quinze mois dans l'Antarctique' die bekroond werd door de Académie Française. Kreeg in de Zuidpool de Gerlachestraat die hij ontdekte. Ondernam ook andere expedities. 19de eeuw.

b. Giovanni da Verrazanostraat

Hij was Italiaan maar reisde voor de Franse kroon. Hij is de eerste ontdekkingsreiziger die de Noord-Amerikaanse kust (boven South-Carolina) heeft verkend (1499). Hij ontdekte de baai van New York waar meer dan drie eeuwen later duizenden Vlamingen als immigranten in de VS zouden toekomen met de Red Star Line. De stad New York noemde de reusachtige hangbrug aan de ingang van de baai de Verrazanobrug (*met één z!*). 16de eeuw.